

Maailma Antidopingu Agentuur (WADA) avaldab tunnustust ja tänu **Eesti Antidopingu Keskusele** nende väärtusliku panuse eest Maailma Antidopingu Koodi dokumentide tõlkimisel eesti keelde. See võimaldab nende dokumentide levitamist ülemaailmselt ja tihendab koostööd WADA, vastavate siseriiklike võimkondade ja spordiliikumiste vahel eesmärgiga kõrvaldada dopingut spordis.

EBAAMETLIK TÕLGE

MAAILMA ANTIDOPINGU KOODI AMETLIKUDE DOKUMENTIDE TEKSTID INGLISE JA PRANTSUSE KEELES ON KÄTTE SAADAVAL MAAILMA ANTIDOPINGU AGENTUURI VEEBILEHEKÜLJEL. JUHUL, KUI TEKIB KONFLIKT TÕLGITUD KOODI JA INGLISKEELSE TEKSTI VAHEL, SIIS INGLISKEELNE TEKST ON MAKSEV.

Maailma Antidopingu Koodeks

RAHVUSVAHELINE TESTIMISE STANDARD

Version 3.0

Juuni 2003

SISSEJUHATUS

Maailma Antidopingu Koodeksi *rahvusvaheline testimise standard* on kohustuslik *rahvusvaheline standard*, mis on loodud Maailma Antidopingu Programmi osana.

Rahvusvaheline testimise standard on tuletatud ette nähtud ISO dopingukontrollimiste rahvusvahelisest standardist (ISO ISDC), mida valmistab ette Rahvusvahelise Antidopingu Korralduskomitee (IADA) ja WADA ekspertide grupp. ISO ISDC baseerub IADA dopingukontrollimiste rahvusvahelisele standardile (ISDC)/ISO PAS 18873 (1999). WADA toetab ja on aktiivseks partneriks IADA'le ette nähtud ISO ISDC arendamisel täielikuks ISO standardiks. ISO protsess peaks jõudma lõpule 2004.a. keskel.

Rahvusvahelise testimise standardi versioon 1.0 jagati *allakirjutanuile* ning valitsustele ülevaatamiseks ja kommenteerimiseks 2002.a. novembris. Versioon 2.0 loodi arvestades *allakirjutanute* ja valitsuste kommentaare ja ettepanekuid.

Kõigi *allakirjutanute* ja valitsustega on konsulteeritud ning kõigil neil on olnud võimalus versioon 2.0 üle vaadata ja omapoolsed kommentaarid lisada. Versioon 3.0 esitatakse WADA täidesaatvale komiteele heaks kiitmiseks 7. juunil, 2003.a.

Rahvusvahelise testimise standardi ametlik tekst säilitatakse WADA juures ning dokumendist avaldatakse inglise keelne ja prantsuse keelne versioon. Võimalike konfliktide puhul erikeelsete versioonide vahel võetakse aluseks inglise keelne versioon.

SISUKORD

ESIMENE OSA: TUTVUSTUS, KOODEKSI SÄTTED JA DEFINITSIOONID

.....	4
1.0 Tutvustus ja ulatus	4
2.0 Koodeksi sätted	5
3.0 Terminid ja definitsioonid	7
3.1 <i>Koodeksis</i> defineeritud terminid	7
3.2 <i>Rahvusvahelises testimise standardis</i> defineeritud terminid	10
TEINE OSA: TESTIMISE STANDARDID	11
4.0 Planeerimine	11
4.1 Eesmärk	11
4.2 Üldine	11
4.3 Tingimused <i>registreeritud testimisbaasi</i> loomiseks	11
4.4 Tingimused <i>sportlaste</i> asukoha informatsiooni kogumiseks võistlusväliste testimiste tarbeks	12
4.5 <i>Testimiste</i> jaotusplaani tingimused	13
4.6 Tingimused <i>sportlaste</i> valikuks	13
5.0 Sportlaste teavitamine	14
5.1 Eesmärk	14
5.2 Üldine	14
5.3 Nõudmised enne <i>sportlaste</i> teavitamist	15
5.4 Tingimused <i>sportlaste</i> teavitamiseks	16
6.0 Proovide kogumise ettevalmistamine	18
6.1 Eesmärk	18
6.2 Üldine	18
6.3 Tingimused <i>proovide</i> kogumise ettevalmistamiseks	19
7.0 Proovide kogumise läbiviimine	20
7.1 Eesmärk	20
7.2 Üldine	20
7.3 Nõudmised enne <i>proovide</i> kogumist	20
7.4 Tingimused <i>proovide</i> kogumiseks	20
8.0 Turvalisus / testimisejärgne administreerimine	22
8.1 Eesmärk	22
8.2 Üldine	22
8.3 Turvalisuse / <i>testimiste</i> järgse administreerimise tingimused	22
9.0 Proovide ja dokumentatsiooni transport	22
9.1 Eesmärk	22
9.2 Üldine	23
9.3 Tingimused <i>proovide</i> ja dokumentatsiooni transpordiks	23
KOLMAS OSA: LISAD	24
Lisa A – Nõuete võimaliku ebaõnnestunud täitmise uurimine	24
Lisa B – Muudatudused puuetega <i>sportlaste</i> puhul	26
Lisa C – Uriini <i>proovide</i> kogumine	28
Lisa D – Vere <i>proovide</i> kogumine	31
Lisa E – Uriini <i>proovid</i> – ebapiisav kogus	34
Lisa F – Uriini <i>proovid</i> - <i>proovid</i> , mis ei vasta laboratoorse pH või erikaalu nõuetele	36
Lisa G – Nõudmised proove koguvale personalile	38

ESIMENE OSA: TUTVUSTUS, KOODEKSI SÄTTED JA DEFINITSIOONID

1.0 Tutvustus ja ulatus

Rahvusvahelise testimise standardi peamine eesmärk on planeerida efektiivsed *testimised* ning hoida *proovide* puutumatus ja identiteeti alates *sportlase* teavitamisest kuni *proovide* transpordini analüüsimiseks.

Rahvusvaheline testimise standard sisaldab standardeid *testimiste* läbiviimise planeerimiseks, *sportlaste* teavitamiseks, *proovide* kogumise ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks, turvalisuse tagamiseks ja *testimiste* järgseks administreerimiseks ning *proovide* transpordiks.

Rahvusvaheline testimise standard, koos kõigi lisadega, on kohustuslik kõigile *Koodeksi allakirjutanuile*.

Maailma Antidopingu Programm hõlmab kõik vajalikud elemendid, et kindlustada erinevate rahvusvaheliste ja riiklike antidopingu programmide optimaalne kooskõlastamine ja head tavad. Maailma Antidopingu Programmi peamised elemendid on: *Koodeks* (1. tase), *rahvusvahelised standardid* (2. tase) ja parima käitumise mudelid (3. tase).

Koodeksi sissejuhatavas osas on *rahvusvaheliste standardite* eesmärk ja rakendamine võetud kokku järgnevalt:

„Erinevaid antidopingu programmi siseseid tehnilisi küsimusi ja tegevusvaldkondi puudutavaid *rahvusvahelisi standardeid* arendatakse kokkuleppel *allakirjutanute* ja valitsustega ning kinnitatakse WADA poolt. *Rahvusvaheliste standardite* eesmärk on antidopingu programmide spetsiifiliste tehniliste küsimuste ja tegevuse eest vastutavate *antidopingu organisatsioonide* seisukohtade kooskõlastamine. *Rahvusvaheliste standardite* järgimine on *koodeksi* kohaselt kohustuslik. WADA juhatus võib pärast *allakirjutanute* ja valitsustega läbirääkimist *rahvusvahelistesse standarditesse* aeg-ajalt muudatusi teha. Juhul, kui *koodeks* ei sätesta teisiti, jõustuvad *rahvusvahelised standardid* ja kõik muudatused *rahvusvahelises standardis* või selle muudatuses märgitud kuupäeval.”

Rahvusvahelises testimise standardis sisalduvad standardid on välja arendatud ISO Dopingukontrollimiste Rahvusvahelisest Standardist (ISO ISDC), mis omakorda sisaldab ka *testimisega* seotud tegevuste haldus- ja abiprotsesse.

Koodeksis määratletud definitsioonid on käesolevas dokumendis kirja pandud viltuses kirjastiilis. *Rahvusvahelises testimise standardi* spetsiifilised lisaterminid on alla joonitud.

2.0 Koodeksi sätted

Alljärgnevad *Koodeksi* artiklid on viitavad otseselt *rahvusvahelises testimise standardile*:

Koodeksi Artikkel 2 Antidopingu reegli rikkumised:

2.3 *Proovi* andmisest keeldumine või *proovi* andmise ebaõnnestumine vastavalt rakendatavate antidopingu reeglite nõuetele või mingil muul moel *proovi* võtmise vältimine.

2.4 Rakendatavate nõuete rikkumine, mis puudutavad *sportlase* kättesaadavust *võistlusväliseks testimiseks*, sh nõutud asukohta puudutava informatsiooni mitteandmine ja põhjendatult väljakuulutatud testides mitteosalemine.

2.5 Võltsimine või võltsimise katse ükskõik millise dopingukontrolli osa suhtes.

2.8 *Keelatud aine* või *keelatud meetodi* andmine *sportlasele*, või assisteerimine, julgustamine, kaasa aitamine, õhutamise, varjamine või mõne muu antidopingu reegli rikkumine või rikkumise *katse*.

Koodeksi Artikkel 3 Dopingu tõend

3.2.2 *Rahvusvaheliste testimise standardite* mittejärgimine, mis ei põhjastanud halba analüütilist tulemust või mõnda muud antidopingu reegli rikkumist, ei tühista neid tulemusi. Kui *sportlane* tõestab, et *rahvusvaheliste standardite* mittejärgimine toimus testimise ajal, on *antidopingu organisatsioonil* kohustus tõestada, et see mittejärgimine ei põhjastanud *halba analüütilist tulemust* ega faktilist põhjendust antidopingu reegli rikkumisele.

Koodeksi Artikkel 5 Testimine

5.1 Testimise läbiviimise planeerimine

Testimist korraldavad *antidopingu organisatsioonid* koostöös teiste *testimist* korraldavate antidopingu organisatsioonidega samas *sportlase seksioonis*:

5.1.1 Planeerivad ja rakendavad sobiva arvu *võistlussiseseid* ja *võistlusväliseid* teste.

Iga rahvusvaheline föderatsioon organiseerib registreeritud testimise seksiooni mingil spordialal rahvusvahelisel tasemel võistlevate sportlaste jaoks ning iga *rahvuslik antidopingu organisatsioon* organiseerib rahvusliku registreeritud testimise seksiooni oma riigi sportlaste jaoks. Rahvusliku taseme *seksioonis* testitakse nii *rahvusvahelisel tasemel võistlevaid sportlasi* kui ka teisi vabariigi tasemel võistlevaid *sportlasi*. Iga rahvusvaheline föderatsioon ja *rahvuslik antidopingu organisatsioon* planeerib ja korraldab *võistlussisest* ja *võistlusvälist testimist* oma registreeritud testiseksioonis .

5.1.2 Peab esmatähtsaks *testimist ilma eelneva etteteatamiseta*.

5.1.3 Korraldab sihtgrupi *testimist*.

5.2 Testimise standardid

Testimist korraldavad *antidopingu organisatsioonid* korraldavad sellist *testimist* kooskõlas *rahvusvahelisele testimise standardile*.

Koodeksi Artikkel 7 Tulemuste haldamine

7.3 Halbadele analüütiliste leidudele järgnev kontroll, lähtudes keelatud nimekirja nõuetest.

Antidopingu organisatsioon või mõni tema poolt määratud ülevaatav organ korraldab samuti järgneva uuringu, nagu võib olla nõutud *keelatud nimekirjas*. Taolise järgneva uuringu lõpetamisel teavitab *antidopingu organisatsioon sportlast* koheselt järgnevate uuringute tulemustest ning sellest, kas *antidopingu organisatsiooni* arvates on antidopingu reeglit rikutud.

Koodeksi Artikkel 10 Üksikisikutele rakendatavad karistused

10.10 Testimine ennistamiseks

Võistlusele lubamise tingimuseks pärast kindlaksmääratud võistluskeelu perioodi lõppu peab sportlane ajutise kõrvaldamise või *võistluskeelu* ajal olema kättesaadav *võistlusväliseks* testimiseks igale *antidopingu organisatsioonile*, kellel on testimiseks jurisdiktsioon, ning ta peab vajaduse korral andma asjakohast ja täpset informatsiooni oma asukoha kohta. Kui *sportlane*, kellele on määratud *võistluskeeld*, loobub spordist, ning ta eemaldatakse võistlusvälise *testimise sektiioonidest* ja ta soovib hiljem ennistamist, ei saa *sportlast* enne ennistada, kui ta on sellest teavitanud vastavaid *antidopingu organisatsioone*, ning ta on kuulunud *võistlusvälisele* testimisele sama pika aja vältel, kui kehtib *võistluskeeld* kuni sportlase loobumiseni.

Koodeksi Artikkel 14 Konfidentsiaalsus ja aruanded

14.3 Informatsioon sportlase asukoha kohta

Sportlased, keda nende rahvusvaheline föderatsioon või *rahvuslik antidopingu organisatsioon* on määranud *võistlusvälisele testimisele* peavad andma õiget, kehtivat informatsiooni oma asukoha kohta. Rahvusvahelised föderatsioonid ja *rahvuslikud antidopingu organisatsioonid* koordineerivad *sportlaste* tuvastamist ja kehtiva informatsiooni kogumist nende asukoha kohta ning annavad seda informatsiooni edasi WADALE. WADA teeb selle informatsiooni kättesaadavaks teistele *antidopingu organisatsioonidele*, kellel on õigus antud *sportlast* testida vastavalt artiklis 15 sätestatule. Taoline informatsioon peab olema kogu aeg rangelt konfidentsiaalne, seda võib kasutada vaid *testimise* planeerimise, kooskõlastamise ja läbiviimise eesmärgil ning see informatsioon tuleb hävitada, kui ta pole nimetatud otstarveteks enam vajalik.

14.5 Dopingukontrolli informatsiooni andmekoda

WADA on keskseks dopingukontrolli testimisandmete ja tulemuste kojaks *rahvusvahelise* ja *rahvusliku taseme sportlaste* puhul, kes on oma *rahvusliku antidopingu organisatsiooni* *testimisbaasi* lisatud. Lihtsustamaks kooskõlastatud testimisjaotuse planeerimist ja vältimaks ebavajalikke korduvaid testimisi erinevate antidopingu organisatsioonide poolt, teavitab iga antidopingu organisatsioon WADA andmekoda kõigist oma *sportlaste võistlussisestest* ja *võistlusvälistest* testimistest nii ruttu kui võimalik peale nende testimiste läbiviimist. WADA teeb selle informatsiooni teatavaks *sportlasele*, *sportlase* rahvuslikule föderatsioonile, *Rahvuslikule Olümpiakomiteele* või *Rahvuslikule Paraolümpiakomiteele*, *rahvuslikule antidopingu organisatsioonile*, rahvusvahelisele föderatsioonile ja *Rahvusvahelisele Olümpiakomiteele* või *Rahvusvahelisele Paraolümpiakomiteele*. Isiklikku informatsiooni seoses *sportlasega* hoiab WADA rangelt konfidentsiaalsena. WADA annab vähemalt kord aastas välja eespool kirjeldatud informatsiooni kokkuvõtvaid aruandeid.

Koodeksi Artikkel 15 Dopingukontrolli vastutuse selgitus

15.1 Testimine üritustel

Dopingukontrolli tarvis *proovide* võtmine toimub ja peaks toimuma nii *rahvusvahelistel* kui ka *rahvuslikel üritustel*. Siiski peaks ainult üks organisatsioon vastutama ühe *spordiürituse* ajal toimuva *testimise* algatamise ja juhtimise eest. *Rahvusvahelistel spordiüritustel* peab

dopingukontrolli proovide võtmise algatama ning seda juhtima rahvusvaheline organisatsioon, mis on antud *ürituse* juhtiv organisatsioon (nt ROK olümpiamängude puhul ja PASO üleameerikaliste mängude puhul). Kui selline rahvusvaheline organisatsioon otsustab mitte läbi viia testimist sellisel *üritusel*, võib selle riigi *rahvuslik antidopingu organisatsioon*, kus antud *üritus* toimub, algatada ja viia ise *testimist* läbi kooskõlas rahvusvahelise organisatsiooni või WADAg. Rahvuslikel *üritustel* algatab ja juhib *dopingukontrolli proovide* võtmist selleks määratud selle riigi *rahvuslik antidopingu organisatsioon*.

15.12 Võistlusväline testimine

Võistlusvälist testimist viivad läbi ja peaksid läbi viima nii rahvusvahelised kui ka rahvuslikud organisatsioonid. *Võistlusvälist testimist* võivad algatada ja juhtida: (a) WADA; (b) ROK või IPC seoses olümpiamängude või paraolümpiamängudega; (c) *sportlase* rahvusvaheline föderatsioon; (d) *sportlase rahvuslik antidopingu organisatsioon* või (e) mistahes *riigi rahvuslik antidopingu organisatsioon*, kus *sportlane* viibib. *Võistlusvälist testimist* peaks kooskõlastama WADA kaudu, maksimeerimaks kombineeritud testimise tõhusust ning vältimaks ebavajalikku korduvat üksikute *sportlaste testimist*.

15.14 Vastastikune tunnustamine

Apelleerimise õiguse kohaselt, mida sätestab artikkel 13, peavad kõik *allakirjutanud* tunnustama ja austama *testimist*, erandlikke ainete ravi eesmärgil kasutamise juhte ning ülekuulamiste tulemusi või muid *allakirjutanu* poolt tehtud mistahes otsuseid, mis on käesoleva koodeksiga kooskõlas ja mille kohta antud *allakirjutanul* on volitused. *Allakirjutanud* võivad tunnustada muude, käesolevat koodeksit mitte tunnustavate, organisatsioonide samme, kui nende organisatsioonide reeglid on muus osas selle koodeksiga kooskõlas.

3.0 Terminid ja definitsioonid

3.1 Koodeksis defineeritud terminid

Halb analüüsitulemus: Laboratooriumi või mõne teise volitatud organisatsiooni aruanne, mis on kindlaks teinud, et võetud proovis leidub *keelatud ainet* (kaasa arvatud endogeensete ainete kõrgendatud kogused) või leiab, et on kasutatud *keelatud meetodit*.

Antidopingu organisatsioon: *Allakirjutanu*, kes on kohustatud vastu võtma reeglid *dopingukontrolli* protsessi mistahes osa algatamiseks, elluviimiseks ja kehtestamiseks. Organisatsioon, mis vastutab kogu *dopingukontrolli* protsessi eest. Sinna hulka kuuluvad näiteks Rahvusvaheline Olümpiakomitee, Rahvusvaheline Paraolümpiakomitee, muud *suurüritusi korraldavad organisatsioonid*, mis viivad oma *üritustel* testimist läbi, WADA, rahvusvahelised föderatsioonid ja *rahvuslikud antidopingu organisatsioonid*.

Sportlane: *Dopingukontrolli* puhul *isik*, kes osaleb spordis rahvusvahelisel tasemel (nagu seda defineerib iga rahvusvaheline föderatsioon) või rahvuslikul tasemel (nagu seda defineerib iga *rahvuslik antidopingu organisatsioon*) ja iga muu *isik*, kes osaleb spordis madalamal tasemel. Antidopingualase informatsiooni ja koolituse puhul iga *isik*, kes on tegev spordis mistahes käesolevat koodeksit tunnustava *allakirjutanu*, valitsuse või muu spordiorganisatsiooni mõjusfääris.

Koodeks: Maailma Antidopingu Koodeks.

Võistlus: Üksik kiirusvõistlus, matš, mäng või üksik spordivõistlus. Näiteks olümpia 100 meetri jooks. Näiteks etapiliste kiirusvõistluste puhul ja teiste spordivõistluste puhul, kus antakse auhindu iga päev või vahepeal, eristatakse võistlust ja üritust vahel vastavalt sellele, kuidas on see sätestatud vastava rahvusvahelise föderatsiooni reeglites.

Antidopingu reeglite rikkumise tagajärjed: Sportlase või muu isikupoolse antidopingu reegli rikkumise tagajärjeks võib olla üks või enam järgnevatest punktidest: (a) *Diskvalifitseerimine* tähendab, et sportlase tulemused teatud võistlusel või üritusel tühistatakse koos kõigi muude sellest tulenevate tagajärgedega nagu medalitest, punktidest ja auhindadest ilma jäämine; (b) *Sobimatus* tähendab, et sportlasel või muul isikul ei lubata kindlaksmääratud perioodi jooksul osaleda mistahes võistlustel või muul ettevõtmisel või saada osa mingist rahastamisest vastavalt artiklile 10.9; ja (c) *Ajutine kõrvaldamine* tähendab, et sportlasel või muul isikul ei lubata ajutiselt osaleda mistahes võistlusel enne lõplikku artikli 8 alusel korraldatud ülekuulamisele tehtud otsust (õigus õiglasele ülekuulamisele).

Dopingukontroll: Protsess, mis hõlmab testimise jaotamise kavandamist, *proovide* võtmist ja käsitlemist, laborianalüüsi, tulemuste haldamist, ülekuulamisi ja apellatsioone.

Üritus: Sari eraldi võistlusi, mis korraldatakse koos ühe organisatsiooni juhtimisel (nt olümpiamängud, FINA maailmameistrivõistlused või üleameerikalised mängud).

Võistlussisene: Selleks, et teha vahet võistlussisese ja võistlusvälise testimise vahel, kui antud rahvusvahelise föderatsiooni või muu asjaosalise antidopingu organisatsiooni reeglid ei sätesta teisiti, on võistlussisene test see, mille puhul sportlane on testimiseks välja valitud seoses konkreetse võistlusega.

Iseseisva vaatleja programm: Vaatlejate meeskond WADA järelvalve all, kes jälgib dopingukontrolli protsessi kindlate võistluste ajal ning koostab oma vaatluste kohta aruandeid. Kui WADA testib võistlussiseselt teatud ürituse ajal, on vaatlejad iseseisva organisatsiooni järelvalve all.

Sobimatus: Vaata eespool antidopingu reeglite rikkumise alt.

Rahvusvaheline üritus: Üritus, kus Rahvusvaheline Olümpiakomitee, Rahvusvaheline Paraolümpiakomitee, rahvusvaheline föderatsioon või suurüritust korraldav organisatsioon või muu rahvusvaheline spordiorganisatsioon on selle *ürituse* juhtiv organisatsioon või määrab asjatundlikud ametnikud selle *ürituse* jaoks.

Rahvusvahelise taseme sportlane: Sportlane, keda üks või enam rahvusvaheline föderatsioon on määranud kuuluma mingi rahvusvahelise föderatsiooni *Registreeritud testimisbaasi* hulka.

Rahvusvaheline standard: Standard, mille on vastu võtnud WADA käesoleva *koodeksi* toetuseks. Vastavus *rahvusvahelise standardiga* (vastandina muule standardile, tavale või protseduurile) on piisav tegemaks järeldust, et *rahvusvahelise standardi* alusel teostatud protseduurid olid korrektsed.

Alaealine: Füüsiline isik, kes ei ole jõudnud täisikka vastavalt sellele, kuidas seda iga sätestavad tema elukohamaa vastavad seadused.

Rahvuslik antidopingu organisatsioon: Organisatsioon(id), mida iga maa on määranud kui organisatsiooni, millel on volitused võtta vastu ja viia ellu antidopingu reegleid, juhtida proovide võtmist, hallata testimise tulemusi ning viia läbi ülekuulamisi rahvuslikul tasandil. Kui pädev riigivõimuorgan(id) sellist määramist ei teostanud, siis on selliseks organisatsiooniks vastav rahvuslik olümpiakomitee või tema poolt määratu.

Rahvuslik Olümpiakomitee: Organisatsioon, mida Rahvusvaheline Olümpiakomitee tunnustab. Mõiste Rahvuslik Olümpiakomitee alla kuuluvad ka rahvuslikud spordikonföderatsioonid maades, kus rahvuslikul spordikonföderatsioonil on tüüpilised rahvusliku olümpiakomitee kohustused antidopingu valdkonnas.

Etteteatamata: *Dopingukontroll*, mida viiakse läbi sportlast eelnevalt hoiatamata ja kus sportlast saadetakse pidevalt alates teavitamise hetkest kuni proovi võtmiseni.

Võistlusväline: *Dopingukontroll*, mis ei ole *võistlussisene*.

Keelatud nimekiri: Keelatud ainete ja meetodite nimekiri.

Ajutine kõrvaldamine: Vaata eespool *Tulemuste* alt.

Registreeritud testimisbaas: Kogum tiptaseme *sportlasi*, mille on koostanud eraldi iga rahvusvaheline föderatsioon ja *rahvuslik antidopingu organisatsioon* ja mis koosneb sportlastest, kes kuuluvad *võistlussisesele* ja *võistlusvälisele testimisele* osana selle rahvusvahelise föderatsiooni või organisatsiooni testimise jaotamise plaanist.

Proov/näidis: Mistahes bioloogiline aine, mis on võetud *dopingukontrolli* eesmärgil.

Allakirjutanud: Organisatsioonid, mis on käesolevale *koodeksile* alla kirjutanud ja nõus seda koodeksit järgima, sealhulgas Rahvusvaheline Olümpiakomitee, Rahvusvahelised Föderatsioonid, Rahvusvaheline Paraolümpiakomitee, *rahvuslikud olümpiakomiteed*, rahvuslikud paraolümpiakomiteed, *suurüritusi korraldavad organisatsioonid*, *rahvuslikud antidopingu organisatsioonid* ja WADA.

Sihtgrupi testimine: *Sportlaste* valim *testimiseks*, kus teatud *sportlased* või *sportlaste* rühmad valitakse sportlaste testimise baasist välja *testimiseks* teatud kindlal ajal.

Testimine: *Dopingukontrolli* protsessi osad, kuhu hulka kuuluvad testimise jaotamise kavandamine, *proovide* võtmine, *proovide* käsitlemine ja *proovide* transportimine laboratooriumisse.

WADA: Ülemaailmne Antidopingu Agentuur.

3.2 *Rahvusvahelises testimise standardis* defineeritud terminid

Vereproove koguv ametnik: kvalifitseeritud ametnik, kes on *antidopingu organisatsiooni* poolt volitatud koguma *sportlastelt* vereproove.

Haldusahel: valik isikuid ja organisatsioone, kes vastutavad *proovi/näidise* eest alates *proovi/näidise* andmisest kuni selle jõudmiseni laborisse analüüsimiseks.

Sportlase saatja: antidopingu organisatsiooni poolt välja õpetatud ja volitatud ametnik, täitmaks spetsiaalseid ülesandeid, seal hulgas sportlase teavitamine tema valikust dopingukontrollimisele, sportlase saatmine ja jälgimine kuni dopingukontrollpunkti saabumiseni ja/või dopinguproovi andmise jälgimine ning kinnitamine.

Dopingukontrollija: on antidopingu organisatsiooni poolt välja õpetatud ja volitatud ametnik, kes vastutab dopinguproovide kogumise ajal kohapealse halduse eest.

Dopingu kontrollpunkt: koht, kus viiakse läbi dopingukontrollimised.

Proovi andmise ebaõnnestumine: termin, mida kasutatakse *antidopingureegli rikkumise* kirjeldamisel Koodeksi artiklites 2.3, 2.4, 2.5 ja 2.8.

Vahendid proovide kogumiseks: anumad ja aparaadid, mida kasutatakse otseselt *sportlaste proovide* kogumiseks ja säilitamiseks, mistahes ajahetkel kogu *proovide* kogumise protsessi jooksul. Vahendid *proovide* kogumiseks peavad koosnema vähemalt alljärgnevast:

- Uriiniproovide kogumisel:
 - kogumisanumad uriiniproovi kogumiseks koheselt hetkel, mil see väljub *sportlase* kehast;
 - avamata pakendis, hermeetiliselt suletavad kogumiskonteinerid uriiniproovide turvaliseks säilitamiseks;
- Vereproovide kogumisel:
 - nõelad vereproovide kogumiseks;
 - avamata pakendis, hermeetiliselt suletavad kogumiskonteinerid vereproovide turvaliseks säilitamiseks.

Dopinguproove koguv personal: kollektiivne termin antidopingu organisatsiooni poolt volitatud kvalifitseeritud ametnike kohta, kes võivad viia läbi või assisteerida erinevate ülesannete täitmist dopinguproovide kogumise aja jooksul.

Dopinguproovide kogumise aeg: kõik järjestikulised tegevused, mis on otseselt seotud *sportlasega* alates tema teavitamisest kuni *sportlase* lahkumiseni dopingu kontrollpunktist peale *proovide* andmist.

Kaalutud: järjestusmeetod *sportlaste* valikuks, kus järjestus baseerub potentsiaalsel dopinguriskil ning võimalikel dopingumudelitel.

TEINE OSA: STANDARDID TESTIMISEKS

4.0 Planeerimine

4.1 Eesmärk

Eesmärgiks on planeerida ja rakendada efektiivne jaotusplaan *sportlaste* testimisteks.

4.2 Üldine

Planeerimine algab tingimuste sätestamisega *sportlaste* lisamiseks *registreeritud testimisbaasi* ning lõpeb *sportlaste* selekteerimisega dopinguproovide kogumiseks.

Peamisteks tegevusaladeks on informatsiooni kogumine, riski hindamine ja testimiste jaotusplaani loomine, monitoorimine, hindamine ning modifitseerimine.

4.3 Tingimused *registreeritud testimisbaasi* loomiseks

4.3.1 Vastav *antidopingu organisatsioon* (ADO) defineerib ja dokumenteerib tingimused, mille alusel *sportlasi* lisatakse *registreeritud testimisbaasi*. Tingimused peavad sisaldama vähemalt alljärgnevat:

- Rahvusvaheliste Föderatsioonide puhul:
Sportlased, kes osalevad kõrgema taseme rahvusvahelistel võistlustel;
- *Rahvuslike Antidopingu Organisatsioonide* puhul:
Sportlased, kes on olümpia ja paraolümpia spordialade meeskondade liikmed ning on tunnustatud rahvuslike föderatsioonide poolt.

Tingimused vaadatakse üle vähemalt kord aastas ning vajadusel muudetakse.

4.3.2 Vastav *antidopingu organisatsioon* lisab *registreeritud testimisbaasi* oma volipiirkonnas olevad *sportlased*, kes ootavad *antidopingu reeglite rikkumise tagajärjena* kas *võistluskõlblmatu* perioodi või *ajutise võistluskeelu* möödumist.

4.3.3 *Registreeritud testimisbaas* vaadatakse regulaarselt üle ja uuendatakse vastavalt *sportlaste* võistlustaseme muutustele, et kindlustada baasi lisamised ning sealt eemaldamised vastavalt vajadusele.

4.4 Tingimused sportlaste asukoha informatsiooni kogumiseks võistlusväliste testimiste tarbeks.

4.4.1 *Antidopingu organisatsioon* defineerib alljärgnevaks vajalikud protseduurid ja/või süsteemid:

- a) Kõigi *registreeritud testimisbaasi* lisatud *sportlaste* kohta piisava asukoha informatsiooni kogumine, haldamine ja monitoorimine, et tagada *proovide* kogumise planeerimine ja läbiviimine *ilma ette teatamata*; ja
- b) Vajalike toimingute läbiviimine, kindlustamaks informatsiooni püsiva ajakohasuse, juhuks kui *sportlastel* ei õnnestu anda täpset ning õigeaegset informatsiooni oma asukoha kohta.

4.4.2 Sportlaste asukoha informatsioonina kogutakse vähemalt alljärgnevad andmed:

- a) nimi;
- b) spordiala / karistus;
- c) kodune aadress;
- d) kontakt telefoni number;
- e) treeningu ajad ja paigad;
- f) treeninglaagrid;
- g) reisiplaanid;
- h) võistlusgraafik;
- i) puude olemasolul selle kirjeldus koos nõudega kolmanda osapoole kaasamiseks teavitamisel.

4.5 Testimiste jaotusplaani tingimused

4.5.1 *Antidopingu organisatsioon* hindab potentsiaalset dopinguriski ja võimalikku dopingumudelit iga spordiala ja/või karistuse puhul, tuginedes vähemalt alljärgnevale:

- a) vastava spordiala füüsilisi nõudeid ning võimalikku sooritusvõimet tõstvat efekti, mida doping võib põhjustada;
- b) saadaolevaid statistilisi andmeid dopinguanalüüside kohta;
- c) saadaolevaid uurimus tulemusi dopingusuundade kohta;
- d) treeningperioode ja *võistlushooaega*.

4.5.2 *Antidopingu organisatsioon* töötab välja ja dokumenteerib testimiste jaotusplaani vastavalt punktis 4.5.1 kindlaks määratud tingimustele, sportlaste arv registreeritud testimisbaasis iga spordiala/karistuse kohta ning hinnang tulenevad eelnevatest jaotusplaani tsüklitest.

4.5.3 *Antidopingu organisatsioon* määrab kindlaks *proovide* kogumise arvu vastavalt *proovide* kogumise tüübile iga spordiala/karistuse jaoks, seal hulgas *ilma ette teatamata*, *võistlusvälised* ning *võistlusolukorras* vere- ja uriiniproovide kogumised, nii nagu on ette nähtud efektiivseima tulemuse saavutamiseks.

4.5.4 *Antidopingu organisatsioon* kehtestab süsteemi, mille kohaselt testimiste jaotusplaan vaadatakse regulaarselt üle ning vajadusel uuendatakse, eesmärgiga lisada uut informatsiooni ning võtta arvesse teiste *antidopingu organisatsioonide registreeritud testimisbaasis* olevate *sportlaste proovide* kogumisi.

4.5.5 *Antidopingu organisatsioon* kehtestab süsteemi testimiste jaotamise planeerimisandmete haldamiseks. Mainitud andmeid kasutatakse abimaterjalidena tegemaks kindlaks kas kinnitatud plaanis on vaja sisse viia muudatusi. See informatsioon peab sisaldama vähemalt alljärgnevat;

Iga testimise kohta:

- a) spordiala/karistus;
- b) riik, mida *sportlane* esindab (selle olemasolul);
- c) *proovikogumise tüüp (ilma ette teatamata, võistlusväline, võistlusolukorras või eelneva teatamisega)*;
- d) *proovikogumise kuupäev*; ja
- e) riik, kus *proovikogumine* aset leidis.

Lisaks, iga *halva analüütilise tulemuse* kohta:

- a) *proovide kogumise ja analüüsimise kuupäevad*;
- b) leitud aine/te klassifikatsioon;
- c) avastatud kindel/lad aine/d;
- d) *antidopingu reeglite rikkumise* tagajärjena määratud *karistused*, nende olemasolul.

4.5.6 *Antidopingu organisatsioon* peab tagama, et *sportlase* abipersonal ei ole mingilgi moel seotud testimiste jaotamise planeerimisega vastavate *sportlaste* puhul.

4.5.7 Planeerides ja viies läbi testimisi *rahvusvahelistel üritustel*, ning kus vastaval *rahvusvahelisel föderatsioonil* puudub käesolevale standardile vastav dopingukontrollimise programm, on *rahvuslik antidopingu organisatsioon* eelistatum valik *proovide* kogumise organiseerimisel.

4.6 Tingimused sportlaste valikuks

4.6.1 Vastavalt testimiste jaotusplaanis igale spordialale/karistusele määratud *proovikogumiste* arvule, valib *antidopingu organisatsioon sportlasi proovide* kogumiseks, kasutades selleks *sihtgrupi testimise*, kaalutud või juhusliku valiku meetodeid.

4.6.2 *Sihtgrupi testimisse sportlasi* valides võtab *antidopingu organisatsioon* arvesse vähemalt alljärgnevat informatsiooni:

- a) vigastused;
- b) oodatavast *võistlusest* loobumine või sealt puudumine;
- c) erruminek või sealt tagasi tulek;
- d) dopingule viitav käitumine;
- e) äkilised suured edusammud tulemustes;

- f) muudatused *sportlase* asukoha informatsioonis, mis võivad osutada võimalikule suurenenud dopinguriskile, sealhulgas kolimine kõrvalisse paika;
- g) *sportlase* spordialaste tulemuste ajalugu;
- h) eelnevate *dopingukontrollimiste* üksikasjad;
- i) *sportlase* õiguste ennistamine peale *võistluskeelu* perioodi; ja
- j) usaldusväärne informatsioon kolmandalt osapoolelt.

4.6.3 *Antidopingu organisatsioon* võib valida *proovide* kogumiseks ka neid oma volipiirkonnas olevaid *sportlasi*, kes ei ole liidetud punktides 4.3.1 ja 4.3.2 kirjeldatud *registreeritud testimisbaasi*.

4.6.4 Juhul kui *antidopingu organisatsioon* volitab dopingukontrollijat valima *sportlasi proovide* kogumise tarbeks, peab *antidopingu organisatsioon* andma dopingukontrollijale ka valiku sooritamiseks vajalikud tingimused vastavalt testimiste jaotusplaanile.

4.6.5 Seoses *proovide* kogumiseks välja valitud *sportlaste* teavitamisega peavad *antidopingu organisatsioon* ja / või dopingukontrollija kindlustama, et otsused *sportlaste* valiku kohta on kättesaadavad vaid neile, kes peavad seda teadma, tagamaks *sportlaste* teavitamine ja testimine *ilma etteteatamise* põhimõttel.

5.0 Sportlaste teavitamine

5.1 Eesmärk

Kindlustada valitud *sportlase* teavitamine, et *sportlasele* tagatakse tema õigused, et ei teki ühtegi võimalust manipuleerida antava *dopinguprooviga* ning et teavitamine on dokumenteeritud.

5.2 Üldine

Sportlase teavitamisprotsess algab *antidopingu organisatsiooni* poolt algatatud teavitamisega *sportlase* valikust ning lõpeb *sportlase* saabumisega dopingu kontrollpunkti või kui *sportlase* võimalik ebaõnnestunud nõuete täitmine tehakse teatavaks vastavale *antidopingu organisatsioonile*.

Peamised tegevused on alljärgnevad:

- a) dopingukontrollijate, sportlase saatjate ja muu proove koguva personali ametisse määramine;
- b) *sportlase* asukoha määramine ja tema isiku kindlaks tegemine;
- c) *sportlase* teavitamine tema valimisest *dopinguproovide* andmisele ning talle tema õiguste ja kohustuste selgitamine;
- d) *ilma etteteatamiseta proovide* kogumise puhul *sportlase* pidev saatmine alates tema teavitamise hetkest kuni *sportlase* saabumiseni dopingu kontrollpunkti; ja
- e) teavitamise dokumenteerimine.

5.3 Nõudmised enne sportlaste teavitamist

5.3.1 *Ilma etteteatamata* on võimalusel alati *võistlusväliste* dopinguproovide kogumise teavitamismeetodiks.

5.3.2 *Proovikogumiste* läbiviimiseks määrab *antidopingu organisatsioon* ametisse ja volitab proove koguva personali, kes on läbinud koolituse oma volitatud ülesannete täitmiseks, kellel ei teki *proovide* kogumise tulemustest tingitud huvide konflikti ja kes ei ole *alaealised*.

5.3.3 Proove koguv personalil peab olema *antidopingu organisatsiooni* poolt välja antud ja kontrollitud ametlik identifitseerimisnõud. Minimaalsed identifitseerimisnõuded katab ametlik kaart/dokument, millel on kirjas vastavat isikut volitanud *antidopingu organisatsioon*. Täiendavad nõuded dopingukontrollijate identifitseerimiseks sisaldavad veel isiku nime, tema fotot ja kaardi/dokumendi aegumise kuupäeva. Täiendava identifitseerimisnõudena vereproovi kogujate puhul lisandub ka tunnistus *vereproovide* kogumiseks vajaliku erialase koolituse läbimise kohta.

5.3.4 *Antidopingu organisatsioon* määrab kindlaks tingimused, mille järgi tehakse kindlaks *prooviandmiseks* valitud *sportlase* isik. See kindlustab, et valitud *sportlane* ja valikust teavitatud *sportlane* on üks ja sama isik.

5.3.5 Vastavalt olukorrale määrab kas *antidopingu organisatsioon*, dopingukontrollija või sportlase saatja, kindlaks valitud *sportlase* asukohta ning planeerib teavitamiseks vajaliku lähenemisviisi ja ajastatuse, võttes sealjuures arvesse nii konkreetset situatsiooni kui ka vastava spordiala/*võistluse* spetsiifilisi tingimusi.

5.3.6 *Võistlusväliste proovide* kogumiste puhul määrab *antidopingu organisatsioon* kindlaks vajalikud tingimused, et tagada piisavalt katsetusi *sportlase* teavitamiseks tema valimisest dopingukontrollimisele.

5.3.7 Piisavad katsetused määrab kindlaks *antidopingu organisatsioon*, arvestades sealjuures vähemalt alternatiivset teavitamise aega – päeval/öhtul, ja alternatiivset asukohta, kindlaks määratud aja jooksul alates esialgsest teavitamise katsest.

5.3.8 *Antidopingu organisatsioon* loob vajaliku süsteemi *sportlase* teavitamise katse/te ning tulemuse/te järjestamiseks.

5.3.9 *Sportlane* on esimene, keda teavitatakse tema valimisest dopinguproovide kogumisele, välja arvatud juhul kui on nõutav eelnev kontakt kolmanda osapoolega, vastavalt punktile 5.3.10.

5.3.10 Vastavalt olukorrale, otsustab *antidopingu organisatsioon*, dopingukontrollija või sportlase saatja, kas kolmandat osapoolt on vaja teavitada enne *sportlase* teavitamist, seda juhul kui *sportlane* on *alaealine*, kui see on nõutav tingituna *sportlase* puudest (nii nagu kirjeldatud Lisas B – Muudatused puuetega sportlaste puhul), või kui *sportlase* teavitamiseks vajatakse tõlgi abi.

5.3.11 Kui *sportlasega* ei ole õnnestunud ühendust saada ka peale piisavat katsetuste arvu, mille jooksul on kasutatud punktis 4.4.2 kirjeldatud informatsiooni ning andmed ürituste kohta on salvestatud vastavalt punktis 5.3.8 kirjeldatule, käivitab dopingukontrollija või *antidopingu organisatsioon* Lisa A – Nõuete võimaliku ebaõnnestunud täitmise uurimise.

5.3.12 *Antidopingu organisatsioon* ei muuda paika pandud *proovide* kogumise aega ega tüüpi *ilma etteteatamata* kontrollimisest eelneva teavitamisega kontrollimiseks, välja arvatud juhul, kui ootamatu olukorra muutus nõuab eelnevat teavitamist. Kõik taolised otsused dokumenteeritakse.

5.3.13 Etteteatamisega *proovide* kogumisest teavitamine võib toimuda mistahes viisil, mis tagab teate jõudmise *sportlaseni*.

5.4 Tingimused sportlaste teavitamiseks

5.4.1 Kui esialgne kontakt on saavutatud, kindlustab *antidopingu organisatsioon*, dopingukontrollija või sportlase saatja, et *sportlast* ja/või vajadusel ka kolmandat osapoolt informeeritakse alljärgnevast:

- a) nõue läbida *prooviandmise* protseduur;
- b) volitus, mille alusel *proovide* kogumine läbi viiakse;
- c) *proovikogumise* tüüp ja võimalikud tingimused, millest tuleb kinni pidada enne *proovi* andmist;
- d) *sportlase* õigused, seal hulgas õigus:
 - I. esindajale ning vajadusel ka tõlgile;
 - II. paluda täiendavat informatsiooni *proovi* kogumise protseduuri kohta;
 - III. aktsepteeritavate põhjuste olemasolul taotleda ajapikendust registreerimiseks dopingukontrollpunktis; ja
 - IV. taotleda muudatusi vastavalt Lisas B – Muudatused puuetega *sportlaste* puhul kirjeldatule.
- e) *sportlase* kohustused, seal hulgas kohustus:
 - I. olla nähtav dopingukontrollijale/sportlase saatjale mistahes ajal alates personaalsest teavitamisest dopingukontrollija/sportlase saatja poolt, kuni *proovikogumise* protseduuri lõpetamiseni;
 - II. läbida identifitseerimise protseduur vastavalt punktis 5.3.4 kirjeldatule;
 - III. nõustuda *proovikogumise* protseduuriga ning nõuete võimaliku ebaõnnestunud täitmise tagajärgedega; ja
 - IV. registreeruda dopingu kontrollpunktis nii kiiresti kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 60 minuti jooksul alates *ilma etteteatamiseta proovikogumise* teavitamisest ning 24 tunni jooksul alates ette teatamisega *proovikogumise* teavitamisest, juhul kui *sportlasele* ei ole võimaldatud ajapikendust aktsepteeritavatel põhjustel.
- f) dopingu kontrollpunkti asukoht.

5.4.2 Kui personaalne kontakt on saavutatud, peab dopingukontrollija/sportlase saatja:

- a) jälgima *sportlast* igal ajahetkel kuni *sportlase* lahkumiseni dopingu kontrollpunktist peale oma *prooviandmise aja* lõppemist;
- b) tutvustama end *sportlasele*, kasutades selleks oma ametlikku *antidopingu organisatsiooni* identifitseerimise kaarti/dokumenti;
- c) tegema kindlaks *sportlase* isiku, vastavalt punktis 5.3.4 kirjeldatud tingimustele. Iga ebaõnnestunud katse *sportlase* isikut kindlaks teha dokumenteeritakse, sellistel puhkudel otsustab *proovikogumise läbiviimise* eest vastutav dopingukontrollija, kas tekkinud situatsioonist on vaja rakendada Lisa A – Nõuete võimaliku ebaõnnestunud täitmise uurimine.

5.4.3 Seejärel laseb sportlase saatja/dopingukontrollija *sportlasel* alla kirjutada vastavale vormile, millega *sportlane* kinnitab teavitamise kättesaamist ja selle aktsepteerimist. Juhul kui *sportlane* keeldub allkirjaga tunnistamast, et on teatise kätte saanud või püüab teavitamist vältida, informeerib sportlase saatja/dopingukontrollija võimalusel *sportlast* nõuete ebaõnnestunud täitmise võimalikest tagajärgedest ning sportlase saatja (juhul kui antud situatsiooniga juba ei tegele dopingukontrollija) annab viivitamatult dopingukontrollijale teada kõigist tekkinud situatsiooniga seonduvatest asjaoludest. Võimalusel jätkab dopingukontrollija *proovi* kogumist. Dopingukontrollija dokumenteerib kõik faktid ning esitab olukorrale vastava aruande *antidopingu organisatsioonile*. Dopingukontrollija ja antidopingu organisatsioon järgivad Lisas A – Nõuete võimaliku ebaõnnestunud täitmise uurimine, kirjeldatud tegevusi.

5.4.4 Dopingukontrollija/sportlase saatja võtab arvesse iga *sportlase* poolt esitatud mõistliku ja aktsepteeritava põhjenduse ajapikenduse taotlemiseks dopingu kontrollpunkti registreerumisel 60 minuti jooksul alates teatise kättesaamisest ja aktsepteerimisest, ning saadud taotlused kas heaks kiitma või tagasi lükkama vastavalt punktides 5.4.5 ja 5.4.6 kirjeldatule. Dopingukontrollija dokumenteerib iga taolise ajapikendusega seotud põhjendused, mis võivad nõuda edasisi uuringuid *antidopingu organisatsiooni* poolt. Esimene uriiniproov võetakse peale teavitamist.

5.4.5 Dopingukontrollija võib aktsepteerida *sportlase* palve ajapikenduse saamiseks dopingu kontrollpunktis registreerumisel üle 60 minuti, ja/või kui *sportlane* soovib lahkuda peale dopingukontrollpunkti saabumist, juhul kui *sportlane* viibib saadud ajapikenduse jooksul lakkamatult koos saatjaga ning taotlus seondub alljärgnevate tegevustega:

- a) osalemine auhinnatseremoonial;
- b) meediakohustuste täitmine;
- c) osalemine edasistel võistlustel;
- d) maha jahtumine;
- e) vajadusel ravi saamine;
- f) esindaja või tõlgi leidmine.

Dopingukontrollija dokumenteerib kõik põhjused, nii ajapikenduse taotlemiseks dopingu kontrollpunkti registreerumisel kui dopingu kontrollpunktist lahkumiseks

peale registreerumist, kuna need võivad nõuda edasisi uuringuid *antidopingu organisatsiooni* poolt.

5.4.6 Dopingukontrollija/sportlase saatja lükkab *sportlase* poolt esitatud ajapikenduse taotluse tagasi juhul kui *sportlasel* ei ole võimalik viibida jätkuvalt koos saatjaga.

5.4.7 Kui eelneva teatamisega *proovide* kogumisest teavitatud *sportlane* ei registreeru ettenähtud aja jooksul dopingu kontrollpunktis, otsustab dopingukontrollija, kas üritada *sportlasega* kontakteeruda või mitte. Dopingukontrollija peab enne lahkumist ootama vähemalt 30 minutit peale ettenähtud aja möödumist. Juhul kui *sportlane* ei ole endiselt registreerunud hetkeks mil dopingukontrollija lahkub, järgib dopingukontrollija Lisas A - Nõuete võimaliku ebaõnnestunud täitmise uurimine, kirjeldatud nõudeid.

5.4.8. Juhul kui *sportlane* registreerub dopingu kontrollpunktis peale minimaalse ooteaja möödumist kuid enne dopingukontrollija lahkumist, otsustab dopingukontrollija, kas käivitada nõuete võimaliku ebaõnnestunud täitmise protsess. Kui vähegi võimalik, peaks dopingukontrollija jätkama *proovide* kogumisega ning dokumenteerima kõik hilinemisega seotud detailid *sportlase* registreerumisel dopingu kontrollpunktis.

5.4.9 Juhul kui *sportlast* jälgiv proove koguva personali liige märkab mistahes asjaolu, mis võib viidata võimalikule testi ohustamisele, antakse neist tingimustest teada dopingukontrollijale, kes need dokumenteerib. Kui dopingukontrollija otsustab, et see on vajalik, järgib dopingukontrollija Lisas A - Nõuete võimaliku ebaõnnestunud täitmise uurimine, kirjeldatud nõudeid.

6.0 Proovide kogumise ettevalmistamine

6.1 Eesmärk

Valmistada ette kogu proovikogumise aeg viisil, mis kindlustaks kontrollimiste tõhusa ja efektiivse läbiviimise.

6.2 Üldine

Proovide kogumise ettevalmistamine algab süsteemi loomisega kontrollimiste efektiivseks läbiviimiseks vajaliku informatsiooni haldamiseks ning lõpeb, kui on kindlaks tehtud, et vahendid proovide kogumiseks sobivad spetsiifiliste tingimustega.

Peamised tegevused on alljärgnevad:

- a) süsteemi loomine *proovide* kogumisega seotud detailide koondamiseks;
- b) proovide kogumise aja jooksul kohal viibivate isikute volitamiseks vajalike tingimuste sätestamine;
- c) tagada dopingu kontrollpunkti vastavus punktis 6.3.2 kirjeldatud minimaalsetele nõuetele;

- d) tagada *antidopingu organisatsiooni* poolt kasutatavate proovide kogumiseks vajalike vahendite vastavus punktis 6.3.4 kirjeldatud minimaalsetele tingimustele.

6.3 Tingimused *proovide* kogumise ettevalmistamiseks

6.3.1 *Antidopingu organisatsioon* loob süsteemi proovide kogumise efektiivseks läbiviimiseks vajaliku informatsiooni haldamiseks, seal hulgas ka erinõuded, mis vastaksid puuetega sportlaste vajadustele, nii nagu kirjeldatud Lisas B - Muudatused puuetega sportlaste puhul.

6.3.2 Dopingukontrollija kasutab dopingu kontrollpunkti, mis peab kindlustama vähemalt sportlase privaatsuse ning mida kasutatakse ainult *dopingu kontrollpunktina* kogu proovide kogumise aja jooksul. Dopingukontrollija registreerib kõik olulisemad kõrvalekalded mainitud tingimustest.

6.3.3 *Antidopingu organisatsioon* kehtestab tingimused, mille alusel võidakse lubada võimalike kolmandate isikute kohalviibimine proovide kogumise aja jooksul peale proove koguva personali. Need tingimused peavad sisaldama vähemalt alljärgnevat:

- a) sportlase õigus olla saadetud esindaja ja/või tõlgi poolt välja arvatud uriiniproovi andmise ajal;
- b) *alaealise sportlase* ja tunnistava dopingukontrollija/sportlase saatja õigus kutsuda esindaja jälgima sportlase saatjat ajaks, mil *alaealine sportlane* annab uriiniproovi, kuid ilma, et esindaja otseselt jälgiks uriiniproovi andmist, välja arvatud juhul, kui *alaealine sportlane* palub tal seda teha;
- c) puudega sportlase õigus olla saadetud esindaja poolt vastavalt Lisas B - Muudatused puuetega sportlaste puhul, kirjeldatule;
- d) vajadusel WADA iseseisva vaatleja kohalviibimine vastavalt *Iseseisva Vaatleja Programmile*. WADA iseseisev vaatleja ei jälgi otseselt uriiniproovi andmist.

6.3.4 Dopingukontrollija kasutab ainult *antidopingu organisatsiooni* poolt heaks kiidetud varustust proovide kogumiseks, mis peab vastama vähemalt alljärgnevatele tingimustele:

- a) unikaalse numeratsiooni süsteemi olemasolu kõigi sportlase proovi säilitamiseks kasutatavate pudelite, konteinerite, tuubide või mõne muu anuma registreerimiseks;
- b) rikkumiskindla pitseerimissüsteemi olemasolu;
- c) proovide kogumise vahendite järgi sportlase võimaliku identifitseerimise välistamise kindlustamine;
- d) sportlase poolt kasutatavate vahendite kasutuseelse puhtuse ja pitseerituse tagamine.

7.0 Proovide kogumise läbiviimine

7.1 Eesmärk

Viia *proovide* kogumised läbi viisil, mis kindlustaks *proovide* puutumatuse, turvalisuse ja identiteedi ning austaks *sportlase* privaatsust.

7.2 Üldine

Proovide kogumise aeg algab proovide kogumise läbiviimise üldise vastutuse defineerimisega ja lõpeb proovide kogumise dokumentatsiooni valmimisega.

Peamised tegevused on järgmised:

- a) proovide kogumise ettevalmistamine;
- b) proovide kogumine; ja
- c) proovide kogumise dokumenteerimine.

7.3 Nõudmised enne *proovide* kogumist

7.3.1 *Antidopingu* *organsatsioon* kannab vastutust kogu *proovide* kogumise läbiviimise eest, millest osad, spetsiifilised kohustused on delegeeritud dopingukontrollijale.

7.3.2 Dopingukontrollija kindlustab *sportlase* informeerituse tema õigustest ja kohustustest vastavalt punktis 5.4.1 kirjeldatule.

7.3.3 Dopingukontrollija tagab *sportlasele* võimaluse hüdratiseeruda.

7.3.4 *Sportlane* võib dopingu kontrollpunktist lahkuda vaid dopingukontrollija loal ning dopingukontrollija/sportlase saatja pideva järelvalve all. Vastavalt punktides 5.4.5 ja 5.4.6 kirjeldatule, võtab dopingukontrollija arvesse kõik *sportlase* poolt esitatud mõistlikud ning aktsepteeritavad põhjendused *dopingu kontrollpunktist* lahkumiseks, kuni ajani, mil *sportlane* on võimeline *proovi* andma.

7.3.5 Juhul kui dopingukontrollija lubab *sportlasel* dopingu kontrollpunktist lahkuda, lepivad dopingukontrollija ja *sportlane* kokku alljärgnevas:

- a) *sportlase* dopingu kontrollpunktist lahkumise põhjuses; ja
- b) tagasituleku ajas (või naasmises peale kokkulepitud tegevuse lõpetamist).

Dopingukontrollija dokumenteerib kogu selle informatsiooni koos *sportlase* tegeliku lahkumise ja naasmise ajaga.

7.4 Tingimused *proovide* kogumiseks

7.4.1 Dopingukontrollija kogub *sportlaselt* proove vastavalt alljärgnevatele protokollidele eri tüüpi *proovide* kogumise jaoks:

- a) Lisa C: Uriiniproovide kogumine; ja

b) Lisa D: Vereproovide kogumine.

7.4.2 Mistahes kahtlustäratav käitumine *sportlase* ja/või temaga seotud isiku poolt või muu kõrvalekalle, mis võib *proovi* kogumist kompromiteerida, registreeritakse. Vajadusel rakendab *antidopingu organisatsioon* ja/või dopingukontrollija Lisa A - Nõuete võimaliku ebaõnnestunud täitmise uurimise.

7.4.3 Juhul kui tekib kahtlusi *proovi* algupärasuses või autentsuses, palutakse *sportlasel* anda täiendav proov. Kui *sportlane* keeldub täiendavat proovi andmast, rakendab dopingukontrollija Lisa A - Nõuete võimaliku ebaõnnestunud täitmise uurimise.

7.4.4 Dopingukontrollija tagab *sportlasele* võimaluse dokumenteerida mistahes kaebused või ettepanekud, mis tal võisid tekkida seoses *proovide* kogumise läbiviimisega.

7.4.5 *Proovikogumiste* läbiviimisel registreeritakse vähemalt alljärgnev informatsioon:

- a) teavitamise kuupäev, kellaaeg ja tüüp (*ilma ette teatamata*, eelneva teatamisega, võistlusolukorras või võistlusväline);
- b) *prooviandmise* kuupäev ja kellaaeg;
- c) *sportlase* nimi;
- d) *sportlase* sünnikuupäev;
- e) *sportlase* sugu;
- f) *sportlase* kodune aadress ja telefoninumber;
- g) *sportlase* spordiala ja karistus;
- h) *proovi* koodi number;
- i) uriin*iproovi* andmist tunnistanud sportlase saatja nimi ja allkiri;
- j) vajadusel, vereproovi kogunud ametniku nimi ja allkiri;
- k) informatsioon laboratooriumi kohta, kuhu vastav *proov* saadetakse;
- l) *sportlase* poolt deklareeritud ja laboratooriumi poolt täpsustatud ajavahemiku jooksul tarbitud ravimid ja toidulisandid ning juhul kui see on toimunud ka hiljutise vereülekande andmed;
- m) mistahes ebareeglipärased ilmingud protseduuride läbimisel;
- n) *sportlase* kommentaarid või kaebused *proovikogumise* läbiviimise kohta, juhul kui neid esineb;
- o) *sportlase* nimi ja allkiri;
- p) vajadusel, *sportlase* esindaja nimi ja allkiri; ja
- q) dopingukontrollija nimi ja allkiri.

7.4.6 *Sportlane* ja dopingukontrollija allkirjastavad mõlemad kogu vajaliku dokumentatsiooni, kinnitades sellega, et dokumentatsioon peegeldab adekvaatselt *sportlase proovide* kogumisega seotud üksikasju, sisaldades sealjuures ka mistahes registreeritud kaebusi *sportlase* poolt. Juhul kui *sportlane* on *alaealine*, kirjutab *sportlase* esindaja dokumentatsioonile alla *sportlase* asemel. Teised kohalviibivad isikud, kellel oli formaalne roll *sportlase prooviandmise aja* jooksul, võivad dokumentatsioonile alla kirjutada kui toimingutunnistajad.

7.4.7 Dopingukontrollija annab *sportlasele* koopia proovide kogumise aja dokumentatsioonist, millele *sportlane* on alla kirjutanud.

8.0 Turvalisus/testimisjärgne administreerimine

8.1 Eesmärk

Kindlustada kõigi dopingu kontrollpunktis kogutud *proovide* ja *proovikogumise dokumentatsiooni* turvaline säilitamine kuni nende lahkumiseni dopingu kontrollpunktist.

8.2 Üldine

Testimisjärgne administreerimine algab, kui *sportlane* on lahkunud dopingu kontrollpunktist peale oma *proovi* andmist ning lõpeb kõigi *proovide* ja dokumentatsiooni transpordiks ettevalmistamisega.

8.3 Turvalisuse / testimiste järgse administreerimise tingimused

8.3.1 *Antidopingu organisatsioon* defineerib tingimused mistahes pitseeritud *proovide* säilitamiseks, kindlustades samas ka *proovide* puutumatus, identiteedi ja turvalisuse säilitamise enne *proovide* transportimist dopingu kontrollpunktist. Dopingukontrollija kindlustab iga pitseeritud *proovi* säilitamise vastavalt neile tingimustele.

8.3.2 Eranditult kõik kogutud *proovid* saadetakse analüüsimiseks *WADA* poolt akrediteeritud või muul moel *WADA* poolt heaks kiidetud laboratoriumisse.

8.3.3 *Antidopingu organisatsioon/dopingukontrollija* loob vajaliku süsteemi kindlustamaks iga pitseeritud *prooviga* seonduva dokumentatsiooni korraliku täitmise ja turvalise käsitlemise.

8.3.4 *Antidopingu organisatsioon* loob süsteemi kindlustamaks, et vajadusel edastatakse *WADA* poolt akrediteeritud või muul moel *WADA* poolt heaks kiidetud laboratoriumile juhendid läbiviidava analüüsi tüübi kohta.

9.0 Proovide ja dokumentatsiooni transport

9.1 Eesmärk

- a) Kindlustada *proovide* ja vajaliku dokumentatsiooni jõudmine *WADA* poolt akrediteeritud või *WADA* poolt muul moel heaks kiidetud laboratoriumisse nõuetekohases olukorras, vajaliku analüüsi teostamiseks; ja
- b) kindlustada *dopingukontrollija* poolt *proovi* andmise ajaga seonduva dokumentatsiooni turvaline ja õigeaegne saatmine antidopingu organisatsioonile.

9.2 Üldine

Transport algab pitseeritud *proovide* ja dokumentatsiooni lahkumisega dopingu kontrollpunktist ning lõpeb *proovide* ja nende kogumisega seotud dokumentatsiooni vastuvõtmise kinnitamisega nende ettenähtud sihtpunktides.

Peamiseks tegevuseks on turvalise transpordi organiseerimine *proovide* ja nendega seotud dokumentatsiooni jõudmiseks WADA poolt akrediteeritud või muul moel WADA poolt heaks kiidetud laboratooriumisse ning *proovide* kogumisega seotud dokumentatsiooni jõudmiseks *antidopingu organisatsioonini*.

9.3 Tingimused *proovide* ja dokumentatsiooni transpordiks

9.3.1 *Antidopingu organisatsioon* kinnitab transpordisüsteemi, mis tagab *proovide* ja dokumentatsiooni puutumatus, identiteedi ja turvatuse kaitsmise nende transpordi jooksul.

9.3.2 *Antidopingu organisatsioon* loob süsteemi *proovide* ja *proovide* kogumisega seotud dokumentatsiooni haldusahela registreerimiseks, mis sisaldab ka *proovide* ja *proovide* kogumisega seotud dokumentatsiooni vastuvõtmise kinnitamist nende ettenähtud sihtpunktides.

9.3.3 Pitseeritud *proovid* transporditakse WADA poolt akrediteeritud või muul moel heaks kiidetud laboratooriumisse, kasutades selleks alati *antidopingu organisatsiooni* poolt kinnitatud transpordi meetodeid ja tehes seda nii kiiresti kui võimalik peale proovide kogumise aja lõppemist.

9.3.4 WADA poolt akrediteeritud või muul moel heaks kiidetud laboratooriumisse saadetavate *proovide* ja dokumentatsiooni juurde ei lisata *sportlast* identifitseerivaid dokumente.

9.3.5 Dopingukontrollija saadab kogu proovide kogumise ajaga seonduva dokumentatsiooni *antidopingu organisatsioonile*, kasutades selleks *antidopingu organisatsiooni* poolt kinnitatud transpordi meetodeid ja tehes seda nii kiiresti kui võimalik peale proovide kogumise aja lõppemist.

9.3.6 *Antidopingu organisatsioon* kontrollib haldusahelat juhul kui *proovide* ja nendega seonduva dokumentatsiooni või *proovide* kogumisega seotud dokumentatsiooni vastuvõtmist ei ole kinnitatud nende ettenähtud sihtpunktides, või juhul kui *proovide* puutumatus on transpordi jooksul ohtu sattunud. Siinkohal peab *antidopingu organisatsioon* otsustama, kas *proovid* tuleks tühistada või mitte.

KOLMAS OSA: LISAD

Lisa A – Nõuete võimaliku ebaõnnestunud täitmise uurimine

A.1 Eesmärk

Kindlustada, et mistahes asjaolud, mis on ilmnenud enne proovide kogumise aega, selle jooksul või peale seda, ning mis võivad viia ebaõnnestunud täitmise otsuseni, on hinnatud, vastavalt järgitud ja dokumenteeritud.

A.2 Tegevusulatus

Nõuete võimaliku ebaõnnestunud täitmise uurimine algab hetkel, kui *antidopingu organisatsioonile* või dopingukontrollijale saab teatavaks asjaolu, mis võib kompromiteerida *sportlase* testi tulemusi, ja lõpeb kui *antidopingu organisatsioon* on viinud läbi vajalikud tegevused vastavalt nõuete võimaliku ebaõnnestunud täitmise uurimustulemustele.

A.3 Vastutus

A.3.1 *Antidopingu organisatsioon* on kohustatud kindlustama, et:

- a) mistahes asjaolud, mis võivad kompromiteerida *sportlase* testimist, on hinnatud ja määratletud, otsustamaks, kas on leidnud aset võimalik nõuete ebaõnnestunud täitmine;
- b) kogu asjassepuutuv informatsioon, sealhulgas vajadusel ka informatsioon lähiümbruse kohta, muretsetakse nii kiiresti kui võimalik, tagamaks kogu asjassepuutuva informatsiooni registreerimise ning võimaliku asitõendina esitamise võimalikkuse; ja
- c) kogu vajalik dokumentatsioon on komplekteeritud registreerimaks mistahes võimalikku nõuete ebaõnnestunud täitmist.

A.3.2 Proove koguv personal on kohustatud teatama dopingukontrollijale mistahes potentsiaalsest *proovi* kompromiteerivast asjaolust, dopingukontrollija on omakorda kohustatud teatama taolistest juhtumitest *antidopingu organisatsioonile*.

A.4 Nõuded

A.4.1 Mistahes potentsiaalsetest proove kompromiteerivatest asjaoludest antakse teada nii kiiresti kui võimalik.

A.4.2 Juhul kui tegemist on potentsiaalsete proove kompromiteerivate asjaoludega, teavitatakse *sportlast* võimalusel alljärgnevast:

- a) võimalikest tagajärgedest;

b) et nõuete võimalikku ebaõnnestunud täitmist uurib *antidopingu organisatsioon*, mis viib uurimustulemustele vastavate tagajärgede rakendamiseni.

A.4.3 Vajalik informatsioon võimaliku nõuete ebaõnnestunud täitmise kohta hangitakse asjassepuutuvatest allikatest nii kiiresti kui võimalik ja registreeritakse.

A.4.4 Võimalusel viiakse *sportlase proovide* kogumine lõpuni.

A.4.5 *Antidopingu organisatsioon* loob süsteemi, mis kindlustaks, et võimaliku nõuete ebaõnnestunud täitmise uurimustulemused võetakse arvesse tulemuste haldamise käigus ning vajadusel ka edasiste planeerimiste ja testimiste käigus.

Lisa B – Muudatused puuetega *sportlaste* puhul

B.1 Eesmärk

Tagada võimaluste piires puuetega *sportlaste* vajadustele vastutulek *proovide* andmisel.

B.2 Tegevusulatus

Asjaolude kindlaks tegemine, kas võimalikke muudatusi on vaja arvesse võtta, algab situatsioonide määratlemisega, millistes *proovide* kogumine on seotud puuetega *sportlastega* ja lõpeb võimalusel vajalike *proovide* kogumise protseduuride ja varustusega seotud muudatuste rakendamisega nende *sportlaste* jaoks.

B.3 Vastutus

Antidopingu organisatsioon on kohustatud, kui võimalik, kindlustama, et dopingukontrollija omab mistahes vajalikku informatsiooni ja vahendeid proovide kogumiseks, viies läbi puuetega *sportlaste* testimisi. Dopingukontrollija vastutab *proovide* kogumise eest.

B.4 Nõuded

B.4.1 Kõik puuetega *sportlaste* teavitamise ja *proovide* kogumise aspektid viiakse läbi vastavalt teavitamise ja *proovide* kogumise standardnõuetele, välja arvatud juhul kui *sportlaste* puudest tingituna on vaja rakendada muudatusi.

B.4.2 *Proovide* kogumisi planeerides ja organiseerides peavad *antidopingu organisatsioon* ja dopingukontrollija võtma arvesse võimalike puuetega *sportlaste proovide* kogumisi, mis võivad nõuda muudatuste rakendamist teavitamise ja *proovide* kogumise standard protseduurides, sealhulgas ka ruumid ja vahendid proovide kogumiseks.

B.4.3 Dopingukontrollijal on voli võimalusel rakendada vastavalt situatsioonile vajalikke muudatusi, tingimusel, et need muudatused ei ohusta *proovide* puutumast, identiteeti ja turvalisust.

B.4.4 Füüsilise puudega või närvisüsteemi puudega *sportlast* võib proovi kogumise aja jooksul abistada kas *sportlaste* esindaja või proove koguva personali liige juhul kui ta on *sportlaste* poolt selleks volitatud ja dopingukontrollija poolt heaks kiidetud.

B.4.5 Vaimse puudega *sportlaste* puhul peab *antidopingu organisatsioon* või dopingukontrollija tegema kindlaks kas *sportlastel* peab olema esindaja proovide kogumise ajal ning esindaja poolt pakutava abi iseloomu. Esindaja või proove koguv personal võivad pakkuda täiendavat abi proovide kogumise aja jooksul, juhul kui nad on *sportlaste* poolt selleks volitatud ja dopingukontrollija poolt heaks kiidetud.

B.4.6 Dopingukontrollija võib vajadusel lubada alternatiivsete ruumide ja vahendite kasutamist *proovide* kogumiseks võimaldamaks *sportlasel* proove anda, tingimusel, et *proovide* puutumatus, identiteeti ja turvalisust ei seata sellega ohtu.

B.4.7 *Sportlased*, kes kasutavad uriini kogumise või dreanaaži süsteeme, peavad taolised süsteemid olemasolevast uriinist tühjendama enne analüüsimiseks *proovi* andmist.

B.4.8 Dopingukontrollija registreerib kõik puuetega *sportlaste* puhul *proovide* kogumise standard protseduurides tehtud muudatused, sealhulgas mistahes ülaltoodud punktides kirjeldatud muudatustega seotud tegevused.

Lisa C – Uriiniproovide kogumine

C.1 Eesmärk

Koguda *sportlaste* uriiniproove viisil, mis kindlustaks alljärgneva:

- a) protseduuride vastavus rahvusvaheliselt tunnustatud tervisekaitse asjassepuutuvate põhimõtetega, eesmärgiga mitte seada ohtu *sportlase* ja proove koguva personali tervist ning turvalisust;
- b) *proov* vastab kvaliteedilt ja koguselt laboratooriumi ettekirjutustele;
- c) *proov* on selgelt ja täpselt identifitseeritud; ja
- d) *proov* on turvaliselt pitseeritud.

C.2 Tegevusulatus

Uriiniproovi kogumine algab kindlustamisega, et *sportlast* on informeeritud proovi kogumise nõuetest ja lõpeb mistahes uriinijääkide hävitamisega peale *sportlase proovi* andmise aja lõppemist.

C.3 Vastutus

Dopingukontrollija on kohustatud tagama iga *proovi* korraliku kogumise, identifitseerimise ja pitseerimise. Dopingukontrollija/sportlase saatja on kohustatud otseselt jälgima uriiniproovi andmist.

C.4 Nõuded

C.4.1 Dopingukontrollija peab kindlustama *sportlase* informeerituse *proovi* kogumise nõuetest, sealhulgas ka mistahes võimalikest muudatustest vastavalt Lisale B – Muudatused puuetega *sportlaste* puhul.

C.4.2 Dopingukontrollija peab kindlustama *sportlasele* võimaluse valida vastavate vahendite seast omale vahendid proovi kogumiseks. Juhul kui *sportlase* puudest tingituna tuleb kasutada täiendavaid või teistsuguseid vahendeid, nagu kirjeldatud Lisas B - Muudatused puuetega *sportlaste* puhul, peab dopingukontrollija vastava varustuse eelnevalt üle vaatama, et teha kindlaks, et need ei sea ohtu *proovide* identiteeti ja puutumatus.

C.4.3 Dopingukontrollija instrueerib *sportlast* valima omale *proovi* kogumiseks anum.

C.4.4 Kui *sportlane* on oma valiku teinud ning valinud omale kogumise anuma ning muud vahendid *proovide* kogumiseks, instrueerib dopingukontrollija *sportlast* kontrollima valitud vahendite pitseeritust ja puutumatus. Juhul kui *sportlane* ei ole valitud vahenditega rahul, võib ta valida nende asemele uued. Juhul kui *sportlane* ei ole rahul ühegi valikus leiduva vahendiga, registreerib dopingukontrollija taolised juhtumid.

Kui dopingukontrollija ei nõustu *sportlase* arvamusega, et ükski valikus olevatest vahenditest ei ole kõlbulik, instrueerib dopingukontrollija *sportlast* jätkama *proovide* andmist. Juhul kui dopingukontrollija nõustub *sportlase* poolt toodud põhjendustega, miks ükski valikus olevatest vahenditest ei ole kõlbulik, katkestab dopingukontrollija *sportlase* uriiniproovi kogumise ning registreerib tekkinud olukorra.

C.4.5 *Sportlane* säilitab kontrolli oma kogumisanuma ja mistahes antud *proovi* üle kuni *proovi* pitseerimiseni, välja arvatud juhul kui *sportlane* vajab oma puudest tingituna abistamist vastavalt Lisas B - Muudatused puuetega *sportlaste* puhul, kirjeldatule.

C.4.6 *Proovi* andmist otseselt jälgiv dopingukontrollija/sportlase saatja peab olema *proovi* andva *sportlasega* samast soost.

C.4.7 Dopingukontrollija/sportlase saatja ja *sportlane* siirduvad *proovi* andmiseks privaatsesse ruumi.

C.4.8 Dopingukontrollija/sportlase saatja jälgib otseselt *sportlase* poolt *proovi* andmist ning registreerib jälgimise kirjalikult.

C.4.9 Dopingukontrollija kontrollib *sportlase* nähes, kas uriiniproovi kogus vastab laboratooriumi poolt saadetud nõuetele ning on piisav analüüsi sooritamiseks.

C.4.10 Juhul kui uriinikogus on ebapiisav, viib dopingukontrollija läbi osalise *proovi* kogumise protseduuri, vastavalt Lisas E – Uriiniproovid – ebapiisav kogus, kirjeldatule.

C.4.11 Dopingukontrollija instrueerib *sportlast* valima A ja B pudeleid sisaldavat *proovikogumise* komplekti, vastavalt punktis C.4.4 kirjeldatule.

C.4.12 Kui *proovikogumise* komplekt on valitud, kontrollivad *sportlane* ja dopingukontrollija kas kõik koodi numbrid klappivad ja et vastavad koodid on dopingukontrollija poolt täpselt registreeritud.

Kui *sportlane* või dopingukontrollija avastab, et numbrid ei kattu, instrueerib dopingukontrollija *sportlast* valima teist komplekti vastavalt punktis C.4.4 kirjeldatule. Dopingukontrollija registreerib kõik taolised juhtumid.

C.4.13 *Sportlane* valab vastava laboratooriumi poolt kirjeldatud minimaalse koguse uriini B pudelisse, seejärel valab ta A pudeli nii täis kui võimalik. Peale seda täidab *sportlane* B pudeli järelejäänud uriiniga nii täis kui võimalik. *Sportlane* peab kindlustama, et väike kogus uriini jääb kogumisanumasse alles.

C.4.14 *Sportlane* pitseerib pudelid vastavalt dopingukontrollija juhenditele. Dopingukontrollija kontrollib *sportlase* nähes, kas pudelid on korralikult pitseeritud.

C.4.15 Dopingukontrollija kasutab vastava laboratooriumi juhendeid pH ja erikaalu testimiseks, et teha kogumisanumasse jäänud uriini põhjal kindlaks *proovi* eeldatav sobivus laboratooriumi nõuetega. Kui *proov* ei kattu laboratooriumi nõuetega, järgib

dopingukontrollija Lisas F – uriiniproovid - *proovid*, mis ei vasta laboratoorse pH või erikaalu nõuetele, kirjeldatud.

C.4.16 Dopingukontrollija teeb kindlaks, et kogu järelejäänud uriin, mida ei saadeta analüüsimiseks, hävitatakse *sportlase* nähes.

Lisa D – Vereproovide kogumine

D.1 Eesmärk

Koguda *sportlaste* vereproove viisil, mis kindlustaks alljärgneva:

- a) *sportlase* ja proove koguva personali tervist ning turvalisust ei seata ohtu;
- b) *proov* vastab kvaliteedilt ja koguselt laboratooriumi ettekirjutustele;
- c) *proov* on selgelt ja täpselt identifitseeritud; ja
- d) *proov* on turvaliselt pitseeritud.

D.2 Tegevusulatus

Vereproovi kogumine algab kindlustamisega, et *sportlast* on informeeritud proovi kogumise nõuetest ja lõpeb *proovide* korraliku säilitamisega enne saatmist WADA poolt akrediteeritud või muul moel heaks kiidetud laboratooriumisse analüüsimiseks.

D.3 Vastutus

D.3.1 Dopingukontrollija on kohustatud kindlustama et:

- a) iga *proov* on korralikult kogutud, identifitseeritud ja pitseeritud; ja
- b) kõik *proovid* on korralikult säilitatud ja ära saadetud vastavalt asjaomastele analüütilistele juhenditele.

D.3.2 Vereproove koguv ametnik vastutab *proovide* kogumise eest, vastamise eest asjaomastele küsimustele *proovi*andmise käigus ja kasutatud *proovikogumise* vahendite, mida ei vajata *proovide* kogumise aja lõpetamiseks, korraliku hävitamise eest.

D.4 Nõuded

D.4.1 Verega seotud protseduurid peavad olema vastavuses rahvusvaheliselt tunnustatud tervisekaitse standardite asjaomaste põhimõtetega.

D.4.2 Vereproovide kogumise varustus koosneb kas A katseklaasist, või A ja B katseklaasidest. Juhul kui *proovide* kogumine sisaldab vaid vereproove, võetakse ka B *proov*, mida kasutatakse vajadusel testi kinnitamiseks.

D.4.3 Dopingukontrollija peab kindlustama *sportlase* informeerituse *proovi* kogumise nõuetest, sealhulgas ka mistahes võimalikest muudatustest vastavalt Lisale B – Muudatused puuetega *sportlaste* puhul.

D.4.4 Dopingukontrollija/sportlase saatja ja *sportlane* siirduvad *proovi* andmiseks vastavasse ruumi.

D.4.5 Dopingukontrollija peab kindlustama, et *sportlasele* pakutakse mugavaid tingimusi, sealhulgas võimalust viibida puhkeasendis vähemalt 10 minutit enne *proovi* andmist.

D.4.6 Dopingukontrollija instrueerib *sportlast* valima omale proovi kogumiseks vajaliku/d proovikogumis komplekti/d ja kontrollima valitud vahendite pitseeritust ja puutumatus. Juhul kui *sportlane* ei ole valitud komplektiga rahul, võib ta valida selle asemele uue. Juhul kui *sportlane* ei ole rahul ühegi valikus leiduva komplektiga, registreerib dopingukontrollija taolised juhtumid.

Kui dopingukontrollija ei nõustu *sportlase* arvamusega, et ükski valikus olevatest komplektidest ei ole kõlbulik, instrueerib dopingukontrollija *sportlast* jätkama *proovide* andmist.

Juhul kui dopingukontrollija nõustub *sportlase* poolt toodud põhjendustega, miks ükski valikus olevatest komplektidest ei ole kõlbulik, katkestab dopingukontrollija *sportlase* vereproovi kogumise ning registreerib tekkinud olukorra.

D.4.7 Kui *proovikogumise* komplekt on valitud, kontrollivad *sportlane* ja dopingukontrollija kas kõik koodi numbrid klapiivad ja et vastavad koodid on dopingukontrollija poolt täpselt registreeritud.

Kui *sportlane* või dopingukontrollija avastab, et numbrid ei kattu, instrueerib dopingukontrollija *sportlast* valima teist komplekti vastavalt punktis C.4.4 kirjeldatule. Dopingukontrollija registreerib kõik taolised juhtumid.

D.4.8 Vereproove koguv ametnik puhastab naha steriilse, desinfitseeriva lapi või vatitupsuga paigas, mis tõenäoliselt ei mõjuta ebasoodsalt *sportlase* tulemust, ning vajadusel paigaldab soonesulguri. Seejärel kogub vereproove võttev ametnik pindmisest veenist vajaliku vereproovi lõplikku kogumisanumasse. Paigaldatud soonesulgur tuleb eemaldada viivitamatult peale veeni läbistamist.

D.4.9 Eemaldatud vere kogus peab vastama *proovi* analüüsimiseks vajalikele analüütilistele nõuetele.

D.4.10 Juhul kui vere kogus, mida esimesel katsel oli võimalik *sportlaselt* koguda, on ebapiisav, kordab vereproove koguv ametnik protseduuri. Maksimaalselt võib protseduuri korrata kolm korda. Juhul kui kõik katsed ebaõnnestuvad, informeerib vereproove koguv ametnik sellest dopingukontrollijat. Dopingukontrollija katkestab seejärel vereproovi kogumise ja registreerib tekkinud olukorra ning vereproovi kogumise katkestamise põhjused.

D.4.11 Vereproove koguv ametnik paigaldab veeni läbistamise kohale sideme.

D.4.12 Vereproove koguv ametnik hävitab kõik *proovi kogumise aja* lõpetamiseks mittevajalikud *proovide* kogumise käigus kasutatud vahendid.

D.4.13 *Sportlane* pitseerib oma *proovi proovide* kogumise komplekti, vastavalt dopingukontrollija juhenditele. Dopingukontrollija kontrollib *sportlase* nähes, kas *proovid* on korralikult pitseeritud.

D.4.14 Pitseeritud *proovid* säilitatakse jahedal kuid mitte külmutaval temperatuuril enne nende analüüsimist dopingu kontrollpunktis või saatmist analüüsimiseks *WADA* poolt akrediteeritud või muul moel heaks kiidetud laboratoriumisse.

Lisa E – Uriiniproovid – ebapiisav kogus

E.1 Eesmärk

Kindlustada, et ebapiisava uriinikoguse andmisele järgneksid asjakohased protseduurid.

E.2 Tegevusulatus

Protseduur algab *sportlase* teavitamisega antud *proovi* ebapiisavast kogusest ning lõpeb piisava kogusega *proovi* andmisega.

E.3 Vastutus

Dopingukontrollija vastutab *proovi* ebapiisava koguse deklareerimise eest ning täiendava *proovi* kogumise eest, et saavutada kombineeritud *proovi* piisav kogus.

E.4 Nõuded

E.4.1 Juhul kui kogutud *proovi* kogus osutub ebapiisavaks, teavitatakse *sportlast* täiendava *proovi* kogumisest, et saavutada vastava laboratooriumi koguse nõudeid.

E.4.2 Dopingukontrollija instrueerib *sportlast* valima osalise *proovikogumise* vahendid vastavalt punktis C.4.4 kirjeldatule.

E.4.3 Seejärel juhendab dopingukontrollija *sportlast*, kuidas avada vastavad vahendid, valada ebapiisav proov konteinerisse ja pitseerida vastavalt dopingukontrollija instruksioonidele. Seejärel kontrollib dopingukontrollija *sportlase* nähes, kas konteiner sai korralikult pitseeritud.

E.4.4 Dopingukontrollija ja *sportlane* kontrollivad vahendite koodi numbreid ning dopingukontrollija registreerib täpselt ebapiisava proovi identiteedi ja koguse. Kas *sportlane* või dopingukontrollija säilitab kontrolli pitseeritud osalise proovi üle.

E.4.5 Oodates täiendava *proovi* andmist, jääb *sportlane* pideva järelvalve alla ning talle antakse võimalus hüdratiseeruda.

E.4.6 Kui *sportlane* on võimeline andma täiendavat *proovi*, korratakse *proovikogumise* protseduure vastavalt Lisas C – Uriiniproovide kogumine, kirjeldatule, kuni saavutatakse vajalik kogus kombineerides esialgset ja täiendavat proovi.

E.4.7 Kui dopingukontrollija registreerib piisava koguse andmist, kontrollivad dopingukontrollija ja *sportlane* esialgselt antud osalise/te *proovi/de* konteineri/te pitseeritust. Dopingukontrollija registreerib mistahes kõrvalekalded seoses pitserite puutumatusena ning käivitab uuringu vastavalt Lisale A – Nõuete võimaliku ebaõnnestunud täitmise uurimise.

E.4.8 Seejärel juhendab dopingukontrollija *sportlast* pitselite avamisel ja *proovide* ühendamisel, kindlustades, et täiendavad *proovid* lisatakse esialgselt kogutud *proovile* järjestikuliselt, kuni saavutatakse nõutav kogus.

E.4.9 Seejärel jätkavad dopingukontrollija ja *sportlane* punktiga C.4.11.

Lisa F – Uriiniproovid – proovid, mis ei vasta laboratoorse pH või erikaalu nõuetele.

F.1 Eesmärk

Kindlustada, et juhul kui uriiniproov ei vasta kokkulepitud laboratoorse pH või erikaalu nõuetele, järgnevad sellele asjakohased protseduurid.

F.2 Tegevusulatus

Protseduur algab *sportlase* teavitamisega antud *proovi* ebapiisavast kogusest ning lõpeb piisava kogusega *proovi* andmisega.

F.3 Vastutus

Antidopingu organisatsioon peab kehtestama tingimused täiendavate *proovide* võimaliku arvu kohta, mida võidakse koguda *sportlase proovide kogumise aja* jooksul. Juhul kui kogutud täiendavad *proovid* ei vasta asjakohase laboratooriumi tingimustele *proovide* analüüsimiseks, peab *antidopingu organisatsioon* määrama *sportlasele* uue *proovide kogumise aja* ning vajadusel rakendama edasisi asjakohaseid meetmeid.

Dopingukontrollija vastutab täiendavate *proovide* kogumise eest vastavalt *antidopingu organisatsiooni* poolt kehtestatud tingimustele.

F.4 Nõuded

F.4.1 Kui *dopingukontrollija* teeb kindlaks, et *sportlase proov* tõenäoliselt ei vasta asjakohase laboratooriumi pH või erikaalu nõuetele, kehtestab *antidopingu organisatsioon* tingimused *dopingukontrollija* poolt täiendavate *proovide* kogumise arvu kohta.

F.4.2 *Dopingukontrollija* informeerib *sportlast* vajadusest anda täiendavaid *proove*.

F.4.3 Oodates täiendava *proovi* andmist peab *sportlane* jääma pideva järelvalve alla.

F.4.4 Kui *sportlane* on võimeline andma täiendavat *proovi*, kordab *dopingukontrollija* *proovikogumise* protseduure vastavalt Lisas C – Uriiniproovide kogumine, kirjeldatule, ning kooskõlas *antidopingu organisatsiooni* tingimustega täiendavalt kogutavate *proovide* arvu kohta, nagu kirjeldatud punktis F.4.1.

F.4.5 *Dopingukontrollija* registreerib *proovide* andmise järjekorra ning et *proovid* kuuluvad ühele *sportlasele*.

F.4.6 Seejärel jätkab *dopingukontrollija* punktiga C.4.16.

F.4.7 Juhul kui asjakohane laboratoorium teeb kindlaks, et ükski *sportlase* antud *proovidest* ei vasta laboratooriumi pH või erikaalu nõuetele *proovide* analüüsimiseks ning see ei tulene loomulikest põhjustest, määrab *antidopingu organisatsioon sportlasele* uue *proovide* kogumise aja kui *sihtgrupi testimise* ja seda nii kiiresti kui võimalik.

F.4.8 Juhul kui *sihtgrupi testimine* annab tulemuseks samuti *proovid*, mis ei vasta laboratooriumi pH või erikaalu nõuetele *proovide* analüüsimiseks, alustab *antidopingu organisatsioon* võimaliku antidopingu reeglite rikkumise uurimist.

Lisa G – Nõudmised proove koguvale personalile

G.1 Eesmärk

Kindlustada, et proove koguvale personalil ei teki võimalikku huvide konflikti ja nad omavad adekvaatset kvalifikatsiooni ja kogemusi *proovide* kogumise läbiviimiseks.

G.2 Tegevusulatus

Nõudmised proove koguvale personalile algavad proove koguvale personalile vajaliku kvalifikatsiooni kehtestamisega ning lõpevad identifitseeritava akrediteerimisega.

G.3 Vastutus

Antidopingu organisatsioon vastutab kõigi Lisas G defineeritud tegevuste eest.

G.4 Nõuded – kvalifikatsioon ja koolitus

G.4.1 *Antidopingu organisatsioon* kehtestab dopingukontrollija, sportlase saatja ja vereproove koguva ametniku määramiseks vajalikud kompetentsi ja kvalifikatsiooni nõuded. *Antidopingu organisatsioon* töötab välja ametijuhendid kõigile proove koguva personali liikmetele, millega määratletakse iga töötaja kohustused. Minimaalsed nõuded on alljärgnevad:

- a) proove koguva personali liige peab olema täiskasvanud isik;
- b) vereproove koguv ametnik peab omama adekvaatset kvalifikatsiooni ning praktilisi kogemusi veenist *vereproovide* kogumisel.

G.4.2 *Antidopingu organisatsioon* kindlustab, et mistahes proove koguva personali liiget, kellel võib tekkida huvide konflikt seoses testimistulemustega mõne kindla *sportlase* puhul, ei määrata teostama seda konkreetset *proovide* kogumist. Proove koguvale personalil eeldatakse olevat huvide konflikt juhul kui:

- a) nad on seotud konkreetse testitava spordiala planeerimisega;
- b) nad on isiklikult seotud mõne *sportlasega*, kes võib tulla konkreetsele testimisele.

G.4.3 *Antidopingu organisatsioon* kehtestab süsteemi, millega kindlustatakse, et proove koguv personal on adekvaatselt kvalifitseeritud ja koolitatud oma ülesannete läbiviimiseks.

G.4.4 Sportlase saatjate ja vereproove koguvate ametnike väljaõppe programm sisaldab vähemalt kõigi testimisprotsessiga seotud nõuete selgeks õppimist ning tutvumist tervisekaitse asjakohaste standard ettevaatusabinõudega.

G.4.5 Dopingukontrollijate väljaõppe programm sisaldab vähemalt alljärgnevat:

- a) dopingukontrollija ametikohustustega seotud eri tüüpi testimistegevuste ulatuslik teoreetiline väljaõpe;

- b) kõigi käesoleva standardiga seotud dopingu kontrollimistegevuste ühekordne jälgimine, eelistatavalt kohapeal;
- c) kvalifitseeritud dopingukontrollija või muu kompetentse isiku järelvalve all, kohapeal, ühe *proovikogumise* rahuldav ja täielik teostamine.
Kohapealne jälgimine ei sisalda *proovi* otsese andmisega seotud nõudeid.

G.4.6 *Antidopingu organisatsioon* haldab koolituse, väljaõppe, oskuste ja kogemuste andmebaasi.

G.5 Nõuded – akrediteerimine, re-akrediteerimine ja delegerimine

G.5.1 *Antidopingu organisatsioon* kehtestab süsteemi proove koguva personali akrediteerimiseks ja re-akrediteerimiseks.

G.5.2 *Antidopingu organisatsioon* kindlustab, et proove koguv personal on läbinud väljaõppe programmi ning on tutvunud käesoleva testimiste standardi nõuetega enne nende akrediteerimist.

G.5.3 Akrediteerimine kehtib maksimaalselt kaks aastat. Juhul kui proove koguv personal ei ole osalenud *proovide* kogumisel aasta jooksul enne re-akrediteerimist, peavad nad uuesti läbima täieliku väljaõppe programmi.

G.5.4 *Antidopingu organisatsioon* volitab *antidopingu organisatsiooni* eest *proovide* kogumisi teostama ainult *antidopingu organisatsiooni* poolt tunnustatud akrediteerimist omavat proove koguvat personali.

G.5.5 Dopingukontrollijad võivad isiklikult teostada mistahes *proovide* kogumisega seotud tegevusi välja arvatud *vereproovide* kogumine juhul kui nad ei ole selleks täiendavalt kvalifitseerunud, samuti võivad nad määrata sportlase saatjat teostama teatavaid tegevusi, mis jäävad sportlase saatja volitatud kohustuste piiresse.